СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 61. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 14 березня, 1934.

VOL. XLII. No. 61. Jersey City, N. J., Wednesday, March 14, 1934. THREE CENTS

ВСІ ДО УЧАСТИ В ЮВИЛЕЙНІЙ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА

УКРАЇНСЬКА СПРАВА, ДОБРО УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ І ДОБРО НАШИХ ВЛАСНИХ ДІТЕЙ ВИМАГАЮТЬ, ЩОБ У. Н. СОЮЗ ЗРОСТАВ, КРІПШАВ І З НОВИМИ СИЛАМИ БРАВСЯ ЗА НОВУ РОБОТУ.

У. Н. СОЮЗ ЦЕ МИ, ЦЕ НАША ДУМКА І НАШЕ СЕРЦЕ. ЗБУДУВАЛИ МИ ЙОГО НА ТЕ, ЩОБИ ВІЧНО ЖИЛИ НАШІ ІДЕАЛИ, ЩОБИ ЖИЛО Й СЛАВИЛОСЬ УКРАЇНСЬКЕ ІМЯ. А ЩОБИ ТАК ДАЛІ БУЛО, ЩОБИ ДАЛІ У. Н. СОЮЗ МІГ ВИКОНУВАТИ СВОЇ ЗАВДАННЯ, ТРЕБА ПОСИЛИТИ ЙОГО РЯДИ СВІЖОЮ КРОВЮ, ТРЕБА НА МІСЦЕ ТИХ, ЩО ВІД НАС ВІДХОДЯТЬ НА ВІКИ, ДІСТАТИ НОВИХ СИНІВ І ДОЧОК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. ТОМУ, ХТО ЦЕ РОЗУМІЄ, ТОЙ БУДЕ НАМАГАТИСЯ ПРИДБАТИ У. Н. СОЮЗОВИ В ТІМ ЮВИЛЕЙНІМ РОЦІ НОВИХ ЧЛЕНИЦЬ І ЧЛЕНІВ, ТОЙ ОБОВЯЗКОВО ВІДДАСТЬ У. Н. СОЮЗОВИ ПІД ОПІКУ СВОЇ ДІТИ.

КОНҐРЕСМЕНИ ЗА БОНУС ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

СЕНАТ ЗАПОВІДАЄ ВІДКИНЕННЯ.

ВАШИНҐТОН. — Палата послів ухвалила по довгій і неспокійній дебаті проєкт закона Петнема про бонус для ветеранів.

За внесок голосували 295 конґресменів, проти 125. З 59 републиканцями за проєкт голосували 231 демократів.

Проєкт накладає на уряд обовязок видати на цю ціль 400 міліонів долярів.

Провідники сенату заповідають повалення проєкту в сенаті.

ОБМЕЖЕННЯ ПОЧТОВОЇ СЛУЖБИ ВІЙСЬКОВИХ ЛЕТУНІВ.

ВАШИНҐТОН. — Коли команда армії видасть приказ військовим летунам знов літати з почтою, уряд думає відкрити тільки 9 рут повітрової почти.

Як зізнавали свідки на переслуханню, веденім підкомітетом сенату для видатків, тільки самий ґенерал Фавлойс відповідає за помилку, яку уряд зробив у справі вживання військових летунів для воєння почти, бо інші військові лідери про справу навіть не знали.

УРЯД ПЛЯНУЄ ВЕСТИ ПІДПРИЄМСТВА НА СВОЇХ ПОСІЛОСТИ.

ВАШИНҐТОН.—Департамент внутрішніх справ задумує обняти під свій заряд виріб цукру й руму на Дівочих Островах (у Західніх Індіях).

Уряд має створити кооперативу, котрої уділи мають бути власністю уряду, а котрої зиски мають бути розділювані між робітників підприємства.

СТРАЙК НА КУБІ ЗАЛОМЛЮЄТЬСЯ.

ГАВАНА. — Під натиском уряду більшість робітничих юній уже відкликала страйки. В краю все ще нема спокою, головно через страйк телефонової служби.

Уряд розвязав юнію докових робітників, бо юнія не послухала урядового приказу вертатись до роботи. Коли страйкарі прийшли назад до праці, страйколоми не хотіли уступити їм місця. Прийшло до поважних заворушень, у котрих згинув один робітник, а кілька були тяжко ранені.

ЗА СТРАЙК ШОФЕРІВ ТАКСІВОК.

НЮ ЙОРК. — Стейтова робітнича рада робить заходи покінчити страйк шоферів таксівок системи Пармелі. Рівночасно нестрайкуючі шофери цеї самої системи віднеслися до Американської Федерації Праці, щоби вона занялась організацією юнії шоферів.

БІЙКА НА ТЛІ БОРОТЬБИ В ПРОМИСЛІ ЧИЩЕННЯ ОДІННЯ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Бернард Шоткин, голова цілої низки заведень до чищення одінь по низькій ціні, говорив тут у понеділок на вулиці до робітників, а по промові хотів зайти до уряду окружної робітничої ради. В дверях напали на нього 5 чоловіків. Він виняв револьвер та віддав до них кілька стрілів. Один з напасників упав ранений, інші втекли. Раненого арештувала поліція.

СТРАЙК У ПРОМИСЛІ ВИРОБУ МЕБЛІВ.

НЕЙПЕРВІЛ (Ілиной). — Коло півтори тисячі робітників фабрик хатньої обстанови підприємства Кровлера у Нейпервілі та Кенкакі вийшли на страйк.

Робітники домагаються підвишки заплати й зміни акордової роботи на звичайну.

НЕВДАЛИЙ ВИЛОМ З ТЮРМИ.

САН КВЕНТІН ПРІЗОН (Каліфорнія). — Чотири очайдушні вязні пробували добутися з тюрми при допомозі зроблених ними самими рушниць. Спроба не вдалась, бо вязні припадково вбили іншого вязня. Сторожі вязниці перебороли вязнів у рукопашній бійці.

КАРА СМЕРТИ НА ВИКРАДАЧІВ.

КОЛУМБІЯ (Савт Каролайна). — У місцевій вязниці виконано кару смерти на Роберті Вилиємсі, 49-літнім механіку, котрий сам признався, що це він викрав був 15-літнього хлопця, Гоберда Гариса, щоби дістати за нього викуп від родини, а потім побив його на смерть.

ЛЮДИ ВМИРАЮТЬ ВІД ЗИМНА В... МЕКСИКУ.

МЕКСИКО. — У федеральній окрузі панує від двох тижнів небувале зимно. Національний метеорольоґічний уряд занотував зимно 24 ступні Фаренгайта. Від холоду замерало двоє людей.

І ФАРМЕРИ ХОЧУТЬ КОДЕКСУ.

На дводневій конференції фармерів стейту Айова, що відбулася в Де Мойн, ухвалено резолюцію за заведення кодексу для фармерів та урядове установлення цін на фармерські продукти.

СТАВІСЬКА СКАРЖИТЬ АСЕКУРАЦІЙНЕ БЮРО.

Французькі ґазети повідомляють, що Ставіська має виступити на судову дорогу проти асекураційного товариства, яке не хоче виплатити їй півтора міліона франків титулом обезпечення. Ставіська має при тому виказати, що самогубство мужа не було ані свідомим, ані добровільним актом. На її думку, Ставіський був умово хорою людиною, на доказ чого має вона предложити численні лікарські свідоцтва.

ВОВКИ У ЛЯПОНІЇ.

Цього року навістили Европу цілі череди вовків. Найбільше даються в знаки північній Европі, де винищують цілі стада ренів. У Ляпонії зорґанізовано осібні сотні мисливих, але й вони не в силі винищити грізних хижаків. Ляпонці звернулися до шведського уряду з просьбою прислати осібні військові відділи для винищення хижаків.

ЯК ДОВГО МОЖЕ РОСТИ ВОЛОССЯ.

Колиб чоловік ніколи не голився, виросла би йому до 80-го року борода від 6 до 7 метрів. Колиб лишити рости волосся на голові, то воно моглоб осягнути один і половину метра.

ЗАГОРІЛА РОДИНА.

В Бережниці, сарненського повіту, зприводу передчасного замкнення печі загоріла родина Приходьків, зложена з 5 осіб. Двоє дітей померли, решту родини вдалося вратувати.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ЯК ЖИДИ ПОМАГАЮТЬ ЖЕРТВАМ ГІТЛЄРІВСЬКОГО УРЯДУ.

Американський Жидівський Обєднаний Комітет у Ню Йорку заявляє, що він буде старатися зібрати три міліони долярів на допомогу Жидам, що потерпіли через гітлєрівський режім. Гроші мають бути вжиті на допомогу Жидам у Німеччині й поза Німеччиною. Для акції з цим комітетом обєднався Американський Комітет Палестини.

КРІВАВА ПІМСТА.

Перед окружним судом у Луцьку відбулася розправа проти Костюка з одного села горохівського повіту. Акт обвинувачення закидав йому намір убивства Антоніни Вонятківної, яку він кохав, а коли ця не відповіла йому взаімністю, одного разу стрілив до неї, ранячи її важко в леґені. Суд засудив Костюка на 5 літ вязниці.

ВБИЛА НЕШЛЮБНУ ДИТИНУ.

В селі Розділовичі, лунинецького повіту, Юхима Киселевичівна вбила нешлюбну дитину, яку вона породила й закопала. Сусіди повідомили поліцію про цей злочин Киселевичівної, що внедовзі стане за це перед судом.

КОНКУРЕНЦІЙНА БОРОТЬБА.

Італія хоче обнижити ввіз чужих товарів до мінімума. Як це виглядає в практиці, видно по тім, що американський автомобіль, за який в Америці треба заплатити $600, коштує в Італії $3,000. Прямо з дива не можна вийти, як це можливо, що, не зважаючи на таке високе мито, є ще в Італії збут на американські автомобілі.

ПРИГОДА З ВОВКАМИ.

Голодні вовки нападають людей і в буковинських сторонах. Недавно їхали два селяни з Мітоки Драгомірної саньми з Сучави додому. По дорозі напала на них тічня вовків. Щоби втекти, пігнали вони коні. Коні бігли що сили, а за ними вовки. На щастя надбігли селяни, прогнали вовків і вирятували коні й людей від загибелі.

ВИДУБУВАЮТЬ ЗАТОПЛЕНІ КОРАБЛІ.

Після заключення мира затопили багато німецьких воєнних кораблів, інтернованих у Скапа Фльов, на лівнiч від Шкотії. Віддавна намагаються видобути ці кораблі з глибин моря; але як досі, це не оплачувалося. Одначе тепер, коли зросла ціна на старе залізо, задумують наново підняти працю над видобуттям затоплених кораблів. Одна з фірм підписала вже контракт на видобуття затоплених кораблів.

ТРАҐЕДІЯ НА СЕЛЯНСЬКІЙ ЗАБАВІ.

В селі Ялове, пружанського повіту, на одній з селянських забав підпивший Юліян Янушкевич почав зачіпати дівчата. Одну з них він так трунув, що вона впала, ранячи собі легко обличе. Одначе хтось скавав, що вона вибила собі око. Янушкевич, почувши це, вийшов з хати й більше не повертався. Ранком знайшли його повішеного в хліві.

СОВІТИ ВИБИРАЮТЬСЯ ПО ЗОЛОТЕ РУНО ДО АМЕРИКИ

МОСКВА (Росія). — В найближчім часі буде можна сподіватися приїзду совітської торговельної місії до Злучених Держав. А вишлють її Совіти головно тому, що у Вашинґтоні вже заложено „Амерікен Експорт-Імпорт Бенк" з основним капіталом $11,000,000 і з можливістю фінансувати совітські закупна до $100,000,000. Совітам треба товарів, але грошей на їх закупно в них нема. Тому беруться чимскорше користати з доброї нагоди і брати в Америці товари на довгореченцевий кредит.

МІЖНАРОДНЯ КОНКУРЕНЦІЯ ДОПОМОГОЮ СОВІТАМ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — Швеція боїться, що інші держави можуть забрати у свої руки ввесь совітський ринок, збуваючи в Совітах свої товари на кредит. Тому не лишається їй нічого іншого, як теж давати Совітам позичку. Саме тепер беруться признати їм таку позичку на суму 100,000,000 шведських корон, призначених на закупно шведських товарів.

ТОРПЕДОВА ТРАҐЕДІЯ.

ТОКІО (Японія). — Підчас маневрів японської фльоти роблено проби з новою підводною лодкою „Томотзуру", яка нещасливо перевернулась і треба було її тягнути до порту другим кораблем. Пробували до неї вмопмувати повітря, щоб тим чином піднести її, але всі зусилля були даремні. Якийсь час було чути удари молотків, що означало, що жовняри, замкнені в субмарині, ще живі. Та пізніще не чути вже було ніяких ознак життя і є побоювання, що ратунок прийде запізно й усі 113 моряків і офіцирів згинуть.

ВЕЛИКІ НАРАДИ В РИМІ.

РИМ. — Зїхалися тут канцлер Австрії Дольфус і мадярський премієр Гембош, щоби піддати себе під опіку Італії. Мусоліні заявив, що Італія мусить заопікуватись Австрією й Уґорщиною і їм допомогти економічно, бо інші краї не заінтересовані їх судьбою. Та Мусолінієви теж не йде про їхній ратунок, а більше про поширення італійських, чи там своїх впливів.

НІМЕЧЧИНА НЕ ТУРБУЄТЬСЯ.

БЕРЛІН. — В Берліні пильно слідять за нарадами в Римі, бо ті наради спрямовані проти злуки Австрії з Німеччиною. Та Гітлер і його однодумці певні, що щоб там не врадили, то все те не матиме значіння, якщо Німеччина буде проти цього.

НЕ ПУСКАЮТЬ ЖИДІВ ДО АРМІЇ.

БЕРЛІН. — Наступ наців проти Жидів продовжується. Далі не допускають жидівських акторів до виступів у німецьких театрах. Ні навіть не допускають фільм, у яких грають жидівські актори. Так сталося примітом з фільмою „Катерина Велика" А тепер іще оголошено міністерський розпорядок про народню оборону, який звільняє зі служби Жидів, котрі займають в армії й фльоті офіцирські становища, чи також, що виконують професіональну службу. Вимок зроблено тільки для тих неАрійців, котрі служили в армії до 1914 року, або боролися на фронті по німецькім боці чи по боці союзників Німеччини підчас світової війни, або котрих батьки чи сини згинули підчас війни.

ЗАГАРТОВУЮТЬ МОЛОДЬ ДО ПРАЦІ ДЛЯ ЗАГАЛЬНОГО ДОБРА.

БЕРЛІН. — По німецьких школах панує тепер новий дух. Виховання молоді зреформовано. Вирівнано клясові ріжниці й усю молодь затягнено теж до праці з „рискалем і мотикою". І вчать її, що властива ціль життя — це праця для загального добра, а не для особистого задоволення.

БОРОТЬБА ЗА МОЛОДЬ З КАТОЛИЦЬКОЮ ЦЕРКВОЮ.

БЕРЛІН. — Кажуть, що боротьба між гітлєрівською організацією молоді й католицькими організаціями молоді, а навіть з протестантськими, загострюється з кождим днем. Наці явно заявляють, що вони не скапітулюють перед „реакціонерами". Кажуть, що католицькі організації мали століттями змогу виховувати, та їх виховання не дало вислідів. В критичній для Німеччині хвилі католицькі провідники не вміли захопити молоді й запалити її до нових діл і посвяти. Гітлєрівська молодь це та, що мусить памятати всюди і завжди, що Німець має бути в першу чергу Німцем і дбати за Німеччину і німецький нарід.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРШИЙ РІК ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛТА

З закінченням першого року свого урядування президент Рузвелт є без сумніву ще більше популярною особою, як він був рік тому, при обняттю найвищого уряду краю.

Цю незвичайну популярність, яка, на думку деяких лібералів, є навіть небезпечною для американської демократії, Рузвелт добув собі рідкими прикметами, бесідницькими й політичними. Він один з найкращих бесідників, яких видала Америка в часі радія. Він уживає радія свобідно, при кождій нагоді, і в цей спосіб промовляє до умів і чувств міліонів людей. Як бесідник, він усе ясно ставить справу, про яку говорить. З відвагою, не виданою в попередніх президентів, він розкриває спірні питання, про які в справі мова. Він таксамо відважно пропонує зараду, не вдаючи при тому всезнайка, який має одиноку й найкращу раду: він виразно каже, що це його думка, котра може показатися хибною. Коли практика покаже нестійність думки, він від неї відступить. Ця отвертість, відвага й скромність зєднали йому таку популярність, якої не мав відай ні один президент Америки.

Коли нема найменшого сумніву щодо особистої популярности президента Рузвелта, то щодо популярности його політики заходить у поглядах поважна ріжниця. Деякі заслуги йому всі признають. Признають йому всі, що він здержав занадто скору дефляцію, що вратував банкротство банкової системи краю, що бизнес трохи поправився, що робітники добули собі рішучі здобутки. Щодо решти, то серед народу йде повна розбіжність думок.

Президентови признають, що він щиро бажає поправити долю населення, але багато людей не вірять, чи положення населення до певної міри поправилося, ба навіть, чи президент узагалі колинебудь вспіє тут щось зробити. Робітники добули дещо за його адміністрації, але їх становище ще богато лишає до бажання. Робітничі організації трохи зросли, але ще багато мають здобути. Президент має на серцю інтерес консументів, але урядові тіла, заведені для охорони цих інтересів, безсильні, а кодексових органів уживається для цілей, противних намірам президента. Хоч ці закиди може неправдиві в повних розмірах, одначе, вони показують, що в краю ще далі панує непевність, яка панувала, як президент перебирав свій уряд.

Президент Рузвелт сьогодня, як рік тому, стоїть на роздорожу: чи йому піти направо, куди його тягнуть консервативні течії, чи наліво, куди його тягнуть поступовіші течії та його власні симпатії. Направо веде дорога до диктатури, наліво — боротьба за засади справжньої демократії. Щоби президент міг удержатися на своїй демократичній дорозі, населення краю, головно робітництво, мусить йому дати кращу допомогу, ніж досі давало.

ПРО НІМЕЦЬКУ „НАЦІОНАЛЬНУ НАУКУ ОБОРОНИ"

(Надіслана стаття).

Партія Гітлера, захопивши усю владу в Німеччині в свої руки — старається всіми способами поширити поміж німецьким народом свої погляди. Повстають навіть нові роди наук, які викладають у вищих і нижчих школах, на курсах для учителів та у всяких організаціях старших і молодших громадян.

Одним з таких предметів є **„національна наука оборони"**. Завданням тої науки є познакомити німецьку суспільність з матеріяльними засобами і боєвою силою цих народів, з котрими борше чи пізніше прийдеться Німцям станути до боротьби.

Про цей предмет написав професор **Равзе** книжку під заголовком: **„Простір і нарід. Думки про національну науку оборони"**.

Інтересним є познакомитись з поглядами автора на ті народи, що можуть — зглядно на думку гітлерівців — мусять стати предметом заатакування з боку німецького народу.

І так говорить Равзе ось що про **Югославію:**

Є це держава **„военних доробкевичів"**, котрі однак щедро пролятою власною кровю заплатили за територіяльні здобутки. Роля цеї держави у будучій війні обмежиться правдоподібно лише до заатакування Австрії та до повздержання Італійців, як союзників Німеччини.

Югославяни — це нарід з „вульканічною" душею, котрий з великим завзяттям спішить до означеної цілі, але не має витревалих на довшу мету нервів. Югославяни, зокрема Серби, є зачіпної вдачі, а війну ведуть в дикий спосіб та безоглядно. Впрочім любов до вітчини і посвята для неї є у них велика. Коли матимуть спосібний провід, то можна по них — на якийсь час багато надіятись.

Менше прихильно відноситься проф. Равзе до **Чехословаччини,** котру вважає за „материзуючу болячку" на німецькій (?) землі. Культурною верствою у тій державі є лише Німці. Самі Чехи — це селяни та міський пролетаріят, а вища верства — доперва там твориться. Характер Чехів — це характер людей дрібних та невільничих, котрі однакож стають тепер безличними та зарозумілими. Чехи є людьми хитрими, лукавими, сварливими і упертими. Вони є зависні, підозріваючі і неприхильні, поривчасті і жадні легкодушного уживання.

Їх упір походить з почуття нижчости, а їх фанатична пиха національна є лише ґордістю нижчої кляси. Будучність Чехословаччини не є світлою, бо — каже Равзе — не може мати за собою бажаного благословенства така держава, що повстала „з бунту і з дезерції".

Тут очевидно автор помиляється, бо Чехи чейже не мали обовязку боротись за Австрію, котра не давала їм державної самостійности.

Власне лише **„бунт і дезерція"** та збудування в тій державі своеї власної армії, свого власного **національного уряду** на еміґрації — під проводом д-ра Масарика — стали підставою їх **державної самостійности.**

А дальше пише проф. Равзе про Чехів таке:

„На військо чехословацьке не можуть Чехи вже хочби з тої причини спуститися, що воно складається з 50% чужих елементів (Німців, Словаків, Українців, Мадярів та Поляків). Тому воно не представляє більшої відпорної сили — і лиш іде про це, щоби на випадок війни Німці заняли так звану „моравську браму" та недопустили до злуки чеської армії з Поляками".

(Кінець буде).

О. Бойків.

НАЦІОНАЛІЗМ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ

З вибухом революції в Росії та з приходом большевиків до керми піднісся був галас серед народів, національно недорозвинених, що буцімто вже питання національної окремішноти та самостійного життя кожного народу стали пережитком і що приходить в заміну їм „інтернаціоналізм", який зрівняє всіх, знищить кордони й витворить нове, безголовне й безнародне суспільство. Такого погляду придержувалися навіть ті, які перші переходили в ряди большевизму, хоч самий Ленін, як творець большевизму, був цілком іншого погляду. Він одначе не противився тому, а Росії це приносило лише користь, якщо знаходилися такі, що вирікалися своеї національности й ставали сліпо на службу старій Росії, прикрашеній червоною пятираменною звіздою.

Скільки порожнього крику й беззмістовного шуму робили всі ті, які переходили на службу Росії! В їхніх затуманених умах роїлося від утопійних плянів „всесвітньої" революції, нових подвигів і нового, невідомого, але по байкарськи вифантазуваного устрою. Старий, буржуазний, капіталістичний світ мав заломатися під ударами нової сили, яка захотіла формувати його по свойому.

З другої сторони, ще більш несподівано повстав в Італії фашизм, який клав головний натиск на національність, повну самостійність кожної нації, збереження всіх її надбань та забезпечення для неї в майбутньому якнайкращого розвитку. Як большевики так і демократична Европа й Америка висмівали цей новий, як вони звали, „реакційний" зворот у розвитку людства.

Доля большевизму й вигляди на „всесвітню" революцію цілковито зблідли. Навпаки, початки большевизму стали для великої російської національно-несвідомої маси, початком, чи радше основою, на якій зроджується московський націоналізм. Питання збереження „пролетарської" Росії стоїть нині на першому місці, як це було колись і за царату. В імя існування цеї держави нищиться міліони людей, очевидно не Москалів. Інші народи в Росії не можуть розвиватися, бо це витворює небезпеку для російської держави; натомісць, щоби російський нарід якнайбільш успішно розвивався, большевики докладають всіх своїх зусиль.

Нині треба вже повністю ствердити не тільки обмеження большевизму на Росію й нею поневолені народи, але більше цілковитий упадок його й повільну переміну на націоналізм російський. **При цьому найважнішим залишається той факт, що які внутрішні національні, чи державні зміни московський нарід не переживав би, він увесь час зберігає свою державність, свою повну незалежність.** Нині московська влада безоглядно карає тих Українців, які змагають до того, щоб Україна усамостійнилася. Натомісць большевицька конституція каже, що кожний нарід, який належить до Союза Совітських Соціялістичних Республик, має право на підставі своеї власної волі добровільно виступити з того союза.

Фашизм також не здобув собі поширення поза межі Італії, хоч його творець, Мусолінії, заявляв часто що фашизм е тільки для Італії. Натомісць в останньому часі ми бачимо, що творці фашизму хочуть його прищепити також на інші народи. Чи це їхне бажання буде здійснене, можна також сумніватися. Нема якихось форм і норм та писаних законів і параграфів, які були би вартісними для розвитку сіх народів. Кождий нарід, творячи свій власний зміст, витворює рівночасно й відповідні форми для цього.

Одно, що треба ствердити, то це, що нині йде в цілому світі поворотня филя, почуття приналежности до своеї нації побільшується, а в міру цього росте національний ідеалізм, одиниця узалежнює свою судьбу від становища її нації. Впарі з цим вибивається на перше місце авторитет нації, одиниця мусить підчинятися напрямним життя й розвитку нації. Але ці думки, які вкладає в готові вже дефініції сучасний націоналізм, не є явищем XX. століття. Цілком влучно зазначує в цій низці статей Тардіе, які він вміщував в „Ілюстрасіон", що їхне оформлення створив німецький фільософ Геґель, а динамікою доповнив Ж. Сорель. Фільософічно-політичні погляди цих двох мислителів лягли в основу сучасного націоналізму. Дещо від них запозичив був і Ленін, внаслідок чого російський большевизм, спираючись на існування російської держави, мусів силою факту еволюціонувати в напрямку російського націоналізму. Хоч нині не приходиться ще говорити про ясно оформлений російський націоналізм, одначе ціла низка фактів, як виявів російського відчування і діяння, вказують на існування вже початків російського націоналізму. Цілком певно, що він буде успішно розвиватися дальше, хоч і залишиться своєрідним російським націоналізмом і з великою міркоою тої татарської спадщини, яка тяжить над цілим московським народом.

Треба ствердити лиш один факт: що італійський фашизм був тим стимулом, який багато посилив прискорення такого великого розвитку націоналізму в інших народів. А вже під упливом його розвитку в інших народів не змогла оборонитися від нього большевицька Росія. Отже Европа пережила своє нове відродження без великих жертв внутрішньої боротьби. Вони навіть значно менші, як в минулому столітті, коли мостив собі шлях демократизм та соціялізм. Причини цього треба добачувати саме в тому, що національні почування поодиноких націй та їхній високий рівень розвитку й врешті обмеженість простору та почуття взаїмної залежности впливали додатньо на швидкий процес переміни.

Нині можна вже завважити, що цілий ряд західньо-европейських народів, які, здавалося, в процесі свого політичного розвитку знайшли стабільні форми, — попадає під вплив цеї новітньої течії націоналізму. Людина в нинішній добі хоче приймати активну участь в творчій роботі, в кожній ділянці вона бажає себе видвигнути, а в парі з цим вона вимагає здібного проводу.

Націоналізм не є й не буде ніколи тим чинником, який зближав би поодинокі народи до себе. Якраз навпаки, він змагає всіми силами до розвитку творчої конкуренції поміж ними, а може навіть і до проводжування шляхом війни тої конкуренції. Колишня галасливість большевиків, що націоналізм є злучкою нтернаціональної буржуазії, втратив нині всяке значіння, як безпідставний закид.

Український націоналізм не є чимсь запозиченим в Італійців, чи в якій іншій нації, а він є наскрізь своєрідний процес відродження й дозрівання в свойому розвитку української нації. Зрозуміла річ, що цей новітній процес, який відбувається в українській нації, потреває ще довший час, одначе він нині вже являється тим найкращим і найціннішим, що дала й змогла дати в останньому часі українська нація. Не безпідставно нині український нарід добачує в націоналізмі не тільки запевнення визволення, але й будування Української держави та всебічного вияву творчости українського національного духа. Тому можна ствердити, що цим разом український нарід не лишився позаду того великого процесу нашої доби. А якщо внутрішній процес, який тепер відбувається в українській нації, буде також іти таким швидким розвитком, як це бачимо в інших народів, то українська нація може бути певною своєї будучности. При цьомуж треба мати на увазі, що українська нація є нині поневоленою і її процес відбувається значно тяжче, як в інших народів; що вороги докладають усіх зусиль, щоб цей новітній рух заломати, оплюгавити, внутрішньо розбити. Тому й потужність українського націоналізму мусить бути більшою від інших, тому своїм змістом, як і формою він являється виключно українським націоналізмом і таким повинен залишитися назавжди.

(„Українське Слово").

Д-р А. Осендовський.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ

(3)

— Як наладнаються відносини між козак м і його молодою мачухою, між сином і батьком?

Я потерпав, що кінець не добрий буде.

Спершу я загадав був зараз рано другої днини відїхати, бо мій кінь вже ходив цілком добре. Рано я змінив мою думку і відклав відїзд, бо мене задержала трівожна цікавість чи вчерашна розмова з колишньою нареченою покінчилася яким нещастям.

Пішов я до того мого товариша подорожи. Увійшовши на подвіря його батька, я втішився, бо молодого козака побачив живого. Стояв на подвірю коло воза і оглядав його колеса. Він також втішився, побачивши мене. Його лице лише хвилину було веселе, бо він зараз посоловів. Видко було, що думав про щось прикре. Запросив мене на чай. То звичайний сибірський і взагалі азійський почастунок.

Ввів мене у хату. Куди не глянеш, скрізь видко хлопські статки. Під стінами стояли скрині з ріжним добром. Стіл був накритий чистою вишиваною скатеркою. В правім куті висіло багато срібних святих образів. Перед ними день і ніч горіла лямпочка. Образи були прикрашені вишиваними рушниками і штучними, світлими квітами. На стінах висіло велике зеркало і якісь олеодруки в чорних рамах.

Підлога світлиці з гладко вигиблюваних дощок світила чистотою. Такіж були лавки і столи. Було видко, що в сій хаті життя вже управильнене на постійність і пливе устійненим життям.

Крізь двері, що вели до другої кімнати, я побачив на підлозі і на стінах килими домашньої роботи, широке ліжко з цілою горою подушок, від величезної, до цілком маліцької, доброї хіба до колиски для ляльки. Подушки лежали одна поверх другої і творили вежу майже до самої стелі, що була з кедрових дощок.

На стінах скрізь висіли карабіни, револьвери, мисливські ножі. Се був найліпший доказ, що я знайшовся в козацькій хаті. Козаки, що ввесь вік свій належать до військової касти, любуються в найріжнішій зброї, збирають і перехowують. Ся козацька каста плекала і ховала перед большевизмом власну боеву традицію, прикрашену кровавим епосом, тою півлеґендарною, півправдивою історією козацтва, котрого лицарський дух знад берегів Дону і Донця загнав його аж над Іртиш, під Саяни, на Байкал, Амур і на береги Усурі.

Коли молодий, тужливий козак увів мене в хату, гукнув на своїх. По хвили увійшла молода, дрібна жінка, з гладко зачесаним чорним волоссям, з темно-пивними очима. Вдарила мене матова блідість її лиця і гіркі морщини коло повних, гарно вирізаних уст. Одіта була чорно. Руки тримала на запасці, майже судорожно зціпивши пальці. Увійшовши, кинула на молодого козака погляд, повний жаху і болю.

— То вона! — Я зараз погадав собі. — Тота, що поклялася ждати молодого сина, та вийшла за старого батька свого судженого.

По хвили надійшов з ліса сам господар. То був козак високий і кремезний; широкий в раменах, з густою, сивою чуприною. В його палких сивих очах ясніла веселість і жадоба життя.

Старий привитав мене поважно і ввічливо, попросив сідати до стола і промовив троха зїдливо:

— Дякую вам за те, що ви лікували мого хирляка! Розказував мені. Слабі люди ходять тепер по землі! За моїх часів ми й не дивилися на такі рани. В турецькій війні я мав дві такі діри в грудях і кулю в нозі. Ось бачите, що у мене ще все в порядку.

Засміявся голосно і додав:

— Я ще молодий. Молодший від мого синка, тож тому рік я ще раз оженився. Мабуть мій син вже чванився перед вами своїм батьком?

— Про се я від вашого сина не чув нічого, — відповів я. — Та гадаю, що ви не мали дір таких, яку китайська куля пробила крізь груди вашого хлопця. Рана дуже поважна. Він повинен дуже довго лікуватися і дуже уважати на своє здоровля.

Коли ми пили чай, я нераз помітив, що старий призирно і злобно позирає на жінку, що сиділа мовчки і гляділа на сумне, марне лице сина.

Ті злісні блимання у веселих енерґійних очах старого козака проймали мене жахом. Я бачив, що вистане якась поважніша причина, щоби в душі сего сивого великана пробудився хижий, дикий звір. Він був ліпше збудований, здоровіший і жвавіший, як смертельно покривджений ним його власний син.

Не дуже мило пройшов мені час в хаті сеї родини. Я відчував, що з усіх кутів сего статнього дому визирає нещастя, що хата дихає висячою у воздусі катастрофою. Я як би бачив наближаючуся бурю; що вже надбігають віщуючі її тяжкі хмари, сильні подуви вихрів, і перші, покищо далекі громи і блискавки.

Я був дуже радий, коли нарешті почастунок скінчився і я міг попрощати родину. Я ні троха не сумнівався, що над сею родиною зависло близьке і невідкличне нещастя.

— Добре, що мене тут вже не буде! — погадав я, відходячи.

Решту дня я відпочивав. Коли смеркалося, я став збирати докупи мої річи, бо козаки, що проводили мене, вже дістали мій приказ досвіта ставитися перед моєю кватирою, щоб повести мене в дальшу дорогу. Коли я вже був готовий, вскакує до мене мій господар, староста.

— Пане! Золотий, добрий пане! — благав, дрожачи цілим тілом і майже хлипаючи. — Скорше, скорше! Сталося нещастя! Поможіть! Той молодий козак, що приїхав разом з вами, пострілився...

Я вхопив мою аптичку і побіг за старостою.

В першій кімнаті на широкій лавці лежав козак. Біла, полотняна сорочка була залляна кровю, що тяжкими каплями падала на підлогу. Був без тями, і лежав горілиць. Синій, з устами сильно затисненими. Разплющені очи гляділи просто перед себе недвижимими, грізними зіницями.

Я зараз пізнав, що роботи тут для мене нема, бо смерть вже переймила мене. Беру за живчик. Ще мож було вчути його, та кождий удар був слабший: по хвили замовк на віки. Поволи тяжкі повіки, неначе втомлені, стали зсуватися. Лице зблідло, ставало прозоре і жовтаве як віск.

Потерпаючи, що молода козачка не видержить, коли вчує правду, вибухне і розбудить бурю в серцю старого мужа, я став думати, як би то сказати про сумний кінець.

Озираючись по хаті, я дуже здивувався, що козачки нема тут.

— Хіба наперед застрілив її? — думаю. — Чомуж староста не сказав мені сего? Сказав лиш про козака.

Заглядаю до другої кімнати, та і там нема її; кімната порожна.

— Кого шукаєте? Жінки? — спитав гробовим голосом старий. — Нема її... Вийшла перед вечером і ще не вернулась.

— Тим ліпше! — відповідаю. — Не буде в розпуці. Мушу сказати вам, що ваш син умер.

Старий ніяким відрухом не виявив своїх почувань. Підвів на мене свої блискучі очи і буркнув:

— Вже не буде в розпуці та проклята баба. Затруїла життя йому і мені! Та тепер вже нікому не принесе нещастя... Кінець!

— Що з нею талося? — питаю, чуючи як холод закрадається до мого серця. — Що сталося?

Козак довго мовчав. Потому стискаючи обіруч голову, сказав:

— Втопилася!

Другого дня я з моїми козаками виїхав з оселі. Ми довго їхали здовж ріки, що випливає з орера, котре в ночи при світлі місяця ясніло як плавке срібло. В тій срібній глибині знайшла пільгу молода жінка з сумовитим лицем; тота, що присягла і присягу зломила.

Ідучи берегом, я мимохіть вдивлявся в бистрину в надії, що десь на мілині або в прибережнім очереті побачу чорний одяг топільниці, її бліде, натягнене болем лице.

Ріка мчалася далі і тайну скривала в своїх крутіжах і в піні, викидаючи її високо у воздух, коли филя скажено вдаряла об камінь і об колоди старих, спорохнілих дубів.

(Кінець).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

КНИЖКА — НЕВІДСТУПНА ТОВАРИШКА.

Лорд Розбері пише в своїй книжці про відомого французького цісаря Наполеона, що він усе возився з книжками. Навіть у своїх воєнних походах возив він з собою цілий віз, повний книжок і брошур. Як з ним подорожувала його жінка, то він брав усе куфер найновіших книжок, які вона мала йому читати.

Навіть підчас останньої кампанії, в котрій його доля рішилася під Ватерльо, він мав зі собою бібліотеку з 8,000 томів. Це є багато більше, ніж виноди дуже очитаний Українець має в своїй домашній бібліотеці.

Можна собі всяко цінити Наполеона, але не можна йому відмовити розуму. Коли він знаходив багато пожиточного в книжках, то чи не можна би припустити, що менше розумний теж у них щось знайде?

НАРІД З БАГАТЬОМА ІМЕНАМИ.

Поляків, Німців, Французів в англійській мові знають під одним імям. Українців знають уже під кількома. Приміром у книжці професора Ганнбала Дверальда Донкена про „Імграцію й асиміляцію" згадується Українців під іменами: Ukrainians, Carpathian Russians, Malo-Russians, Yugo-Russians, Red Russians, Russniaks, Russnes, Galicians, Cherkasi!

Відомо, що ніхто не спамятає всіх назв і того, що вони належать до одного народу. Тепер молоді люди українського роду заводять ще одну назву: Ukes! Хто знає чоловіка, що в кождім місті виступає під іншим імям?

ЧИ ВАРТА ВЕРТАТИСЬ ДО СТАРОГО?

Коли „націс" радять Німцям вертатися до старих „арійських" звичаїв і обичаїв давних Тевтонів, то відомий німецький учений, Ф. Мілер-Лієр у своїй книжці про розвій подружа каже, що старинні Німці мали про відносини між полами варварські поняття:

„Хоч Римлянин Тацит хвалив Німців, то їх власні народні пісні показують, що весілля вдови звичайно наступало безпосередно по тризні по померлім мужі. Весільний і похоронний пир лучено в одно".

А другий німецький учений, Вайнгольд, у своїй книжці „Німецька жінка в середних віках" каже, що „відповідно до старинного німецького звичаю вважалося, що вдова замордованого мужа дістала повну відплату, коли вийшла за вбивника".

Цікаво, чи ці звичаї теж будуть привертати в модерній Німеччині.

НАСМІВАЛАСЯ ВЕРША З БОЛОТА.

Книжка німецького публіциста Евальда Банзе під наголовком „Німеччина приготовляється до війни" наробила багато шуму в Англії, Франції й Америці. Критики, пишучи про неї, кажуть часто: „А що! Не казали ми, що Німеччина хоче війни?"

Щось подібного має на думці Френк Саймонс, даючи в тижневику „Нейшен" пораду кождому, читати цю книжку, щоби побачити, в який спосіб Німеччина підбехтує в себе мілітаристичний рух.

Джан Чеймберлен, критик „Ню Йорк Таймса", з приводу цеї книжки завважує: „Особисто я не симпатизую з тими плянами (нападу Німеччини на Англію й Францію). Але котре міністерство війни в світі не має подібних плянів? Чи англійське міністерство війни не знає про британські пляни оборони Каналу або офензиви поза гірські проходи? Чи британська адміралтія не має поняття про слабі точки в обороні чужих держав? Чи Французи не грають своєї власної гри в краях Малої Антанти?

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ДОХОДОВИЙ ПОДАТОК.

На підставі федерального закона, кожний мешканець Злучених Держав, а саме кожна самітна людина, котра мала чистого доходу в сумі $1,000 і більше, а жоната пара з чистим прибутком $2,500 і більше, або загального приходу $5,000 і більше на протязі 1933 року, обовязана зладити та подати звіт, перед 15 березня 1934 року, до бюра федерального податкового урядника у своїй окрузі, де жиє або веде своє підприємство.

Відповідно до нових приписів закона, які тепер мають силу, звільнені від оплати податків є слідуючі суми: від самітних людей $1,000, а від жонатих $2,500, розуміється, як чоловік і жінка жиють разом. Дальше на таку саму суму від самітних людей, котрих звуть „головами родин", себто тих, котрі в свойому домі вдержують одну або більше осіб з найближчої рідні, як батька, матір, братів або сестри.

В додатку до таких особистих звільнень податковець є управлений відраховувати по $400 на кожну від нього залежну особу, згідно з правилами закона про доходові податки, а саме на особи нижче 18 року життя або і старші, коли вони нездібні самі себе вдержувати через фізичне чи умове недомагання. В тім включається теж людей слабого здоровля та старі віком, неспосібні до праці.

Самітна людина, котра вдержує у свойому домі стару матір, є управлена не тільки до пільги на суму $400 як на залежну особу, але теж є звільнена від податку від суми $2,500 як „голова родини". Вдовець, котрий удержує залежну дитину, молодшу віком як 18 років, є управнений до особистої пільги на суму $2,500 як голова родини, а в додатку признається йому ще $400 як на особу, залежну від його вдержання.

Самітна людина, яка вдержує свою матір або діти, себто сестри чи брати, які числять нижче 18 років життя, поза своїм домом, значить в іншій місцевости, не вважається „головою родини", але приписує їй право жадати звільнення від податків від сум по $400 на кожну таку особу.

Звичайний податок від перших $4,000 чистого доходу виносить чотири відсотки, а від більших сум до $6,000 — вісім відсотків. Однак від сум шість тисяч долярів вгору є ще, крім звичайного, додатковий податок, званий „суртекс". Для прикладу треба навести, що від $10,000 увесь податок виносить $480, від $100,000 належить платити $30,100. А коли людина має особистого доходу $1,000,000, то обовязана платити загального податку в сумі $571,100, себто звиш половини або понад 57 відсотків з того свого прибутку.

Відносно малих доходів подаємо для прикладу ось такі прості обчислення:

Самітна людина без нікого на вдержанню, коли на протязі 1933 року заробила $2,000, мусить заплатити $40 доходового податку, себто чотири відсотки тільки від одної тисячі долярів, бо друга тисяча не підлягає оподаткуванню.

Коли та самітна людина має на вдержанню в своєму домі особу найближче споріднену собі, то вважається „головою родини" і є управнена до звільнення від податку до суми $2,500, а в додатку ще по $400 на кожну залежну особу. В такім випадку така людина не обовязана зладжувати та висилати свій доходовий звіт, та не платить ніякого податку.

Дальше, коли та сама людина вдержує своїми доходами свою матір чи батька не в себе дома, але в іншій місцевости, то вона є звільнена від плачення податку від першої тисячі долярів і в додатку $400, котрі признaчається на вдержання залежної особи. Тому така людина платить $24 податку, себто чотири відсотки від $600.

Чоловік і жінка, коли не мають нікого на вдержанню, а мали прибутку на протязі 1934 року $3,000, обовязані заплатити $20 податку, себто чотири відсотки від $500, а коли, наприклад, мають двоє малих дітей, то податку не платять, але всеодно звіт мусять подавати, тому, що їх прибуток виносив більше як $2,500. Це відноситься теж до самітних людей, котрі заробили звиш $1,000, без огляду на те, чи обовязані платити, чи ні. Тільки ті не подають звіту, котрі, самітні, заробили менше як $1,000, а жонаті, чи „голови родин", менше як $2,500.

ФЛІС.

ПОЗІР! СІМ ХОРІВ! — 300 СПІВАКІВ! ПОЗІР!

ЗЄДИНЕНІ УКРАЇНСЬКІ ХОРИ З ОКОЛИЦЬ НЮ ЙОРКУ

влаштовують

Великий Концерт

МУЗИЧНИХ ТВОРІВ КОМПОЗИТОРА

п. МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

У WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL AUDITORIUM

210 IRVING PLACE, EAST 16th STREET, BETWEEN 3rd & 4th AVENUES, NEW YORK CITY

З огляду на це, що салю треба опустити в годині 6-тій, тому концерт МУСИТЬ розпочатися точно в годині 4-тій пополудні.

ВСТУП: 50 центів. — Діти від 6 до 12 року 25 центів.

На концерті виступлять такі сили: п-на ЛЮБКА КАСЬКІВ, з сольом скрипковим; п-на МАРІЯ ҐЕЛА, з сольом сопрановим; п. ПАВЛО ЯЦКО, з сольом теноровим і п. ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, з сольом барітоновим. Соля в „Гамалії": тенор п. МИХАЙЛО ФАТЮК, барітон п. ГРИГОРІЙ ШУСТИКЕВИЧ; деклямує п. В. САВІЦЬКИЙ. Дірігент мішаного й мужеського хору п. ТЕОДОР ОНУФРИК. — Дірігентка жіночого хору п-на МАРІЯ ҐЕЛА. Акомпаніямент фортепяновий п-ні МАРІЯ ШУМЕЙКО.

Шановне Громадянство міста Ню Йорку й околиці! Побачити на сцені наш український цвіт і почути пісню з трох соток грудей не так часто трапляється на американській землі. Тому кличемо всіх Українці і Українок, прибути якнайчисленніше на цей концерт та послухати чарівних пісень, що їх в душі виплекав наш славний композитор, п. Михайло Гайворонський

В такий спосіб ми покажемо, що вміємо оцінити й пошанувати того, що ціле життя посвятив творчости на полі музичнім, на славу українського імени. 61,3

Лавою всіх на концерт запрошує — КОМІТЕТ.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БРУКЛИН, Н. Й.

Життя розвивається.

Не бачу в нашім часописі багато дописів про нашу громаду. Та з того не виходить, що в нас нема народньої роботи.

Вернувшися з Пятого Конгресу Обєднання, я здав звіт з тих цінних думок, які були піднесені на тім Конгресі. Звіт я здав у Т-ві ім. Б. Хмельницького. По вислухані члени рішили, що нам треба взятися в Брукліні до успішної праці і для цеї цілі створити Центральний Комітет, який був би національним проводом громади.

Це вдбилося добрим відгомоном. Негайно влаштовано протибольшевицьке віче зприводу голоду на Великій Україні. Далі наша громада взяла громадну участь, з товариствами і парохією, в протисовітській українській демонстрації в Ню Йорку.

Потім уладжено спільний баль, який відбувся в одній з найбільших галь Брукліна. На балю було коло 1,500 осіб. Це були старші й молодь. Сама національна сила. Всі переконалися, що є з ким у Брукліні вести роботу, а треба тільки обєднання і згоди та праці.

Український Демократичний Клюб, що міститься під ч. 186 Бедфорд евеню, не забув і цього року за коляду на Рідну Школу і заколядував понад $100. А відділ ОДВУ відбув недавно величаве Свято Героїв.

Тепер готується громада до спільного свята в память нашого генія, Тараса Шевченка. Разом з тим Союзові вже розпочали приготування до відсвяткування 40-літнього ювилею У. Н. Союза.

Молоде покоління вчитується в „Юкраніен Віклі" і теж організується. Молоді дівчата мають молодечий клюб при Демократичнім Клюбі. А молоді хлопці заложили скавтове товариство й вправляються в залі української кат. церкви.

Тепер ще готуємося відкрити школу народних танків.

Отже життя в нас не спить. Є охочі до праці. І виростають нові провідні сили, які нам, старшим, треба цілою силою поперти. Особливо треба обєднатися нашим бизнесменам і допомогти молодим лідерам оживити життя громади і надати йому більшого ще розмаху і змісту. А з того буде користь для нас усіх. І буде користь для народньої справи.

Григорій Бардак.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Виступ народних танків.

День 4 березня остане великим і памятним днем для Українців міста Міннеаполіс. В Шуберт театрі влаштовано в той день виступ українських народних танків під проводом балетмайстра Василя Авраменка.

На тім святі заблестіло українське мистецтво. Всі місцеві американські часописи дали признання нашому мистцеви, Василеви Авраменкови, за його працю. Поставилися до цеї вистави дуже прихильно і представники преси з Сейнт Пол.

Українці з Міннеаполіс і Сейнт Пол доконали тим разом великого діла, біля якого обєдналися, залишивши свої релігійні й політичні непорозуміння. З приїздом інструктора народних танків, п. Фенчинського, обидві громади, себто українська греко-католицька і українська греко-православна, обєдналися щодо пропаганди вивчення національного танку. А о. Кирстюк, з української православної церкви, причинився багато до звеличання свята вишколенням хору і своїм концертовим виступом. Пописався добре також у деяких картинах, що підносить американська преса, підкреслюючи, що хор був добре вишколений, а голоси зрівноважені.

Треба дати теж велике признання нашим солістам. Пані А. Грановська, маючи гарний сопрановий голос, відспівала кілька пісень, за що публика нагородила її рясними оплесками. Але й захопив публику нам тим молоденький, 11-літній скрипак, Іван Денис. Це хлопчина, що може тільки на одну третину більший від скрипки, але талант в нього великий. І це щастя, що маємо дбайливих родичів, які стараються той талант удосконалити. Коби тільки той молодий хлопчина далі добре вчився і був витревалим, а то згодом може заблестіти на славу батькам і нашому народови.

Дня 6 березня влаштовано вечеру в честь п. Авраменка і його танцюристів та тих, котрі причинилися до вистави в Шуберт театрі. Вечеру приготовило жіноцтво зі згаданих вище громад. Господарем вечері був грм. Іван Кіт, а програму вів д-р А. Грановський. Англійською мовою висловили промови пані: А. А. Грановська, К. Г. Мо і ще одна учителька зі школи Шеріден. По англійськи і українськи говорили громадяни: д-р А. Грановський і В. Домбровський. По українськи пані: І. Коцюба, Пастушенко, Процай, а далі о. Кирстюк та громадяни: І. Кіт, П. Андрущак, О. Мартинюк, д-р Н. Гайдак, Н. Вандзюра і Р. Фенчинський.

Співами дириґував о. Кирстюк. Пані Грановська відчитала підчас промови кілька листів від визначних осіб з Міннеаполіс і Сейнт Пол, як теж від директорів шкіл і деяких професорів університету, які висказують своє велике задоволення з української вистави в Шуберт театрі.

Панна Кіт відіграла кілька пісень на гармонії.

При кінці забрав слово п. Авраменко й щиро подякував усім тим, що допомогли виставі та запевнив, що як будемо спільно далі працювати, то за нас заговорить не тільки Міннеаполіс і Сейнт Пол, але цілий світ, Київ і Вашингтон. Далі оповідав п. Араменко про свої заходи в справі виготовлення української говорячої фільми. Казав, що це вимагає багато трудів і гроша, але він не спочине, поки не доконає зачатого діла.

Потім всі танцюристи і гості перейшли до великої салі, де п. Авраменко й п. Фенчинський роздавали дипльоми тим ученикам, що покінчили курс танків.

Микола Ванджура.

НЕВДАЧА РУСОФІЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ.

Часописи принесли повідомлення про уступлення, а радше усунення від церковної політики епископа Д'Ербінія, голову ватиканської „Комісії про Русія".

Д'Ербіні, бельгійський езуїт, був післаний у 1922 р. підчас голоду на Україні, як член европейської допомогової акції, до совітського Союза. Йому здавалося, що він побувши там деякий час і зробивши кілька фотографічних знимок, пізнав докладно відносини Росії, бо по своїм повороті видав свої переживання друком. Хоч його спостереження були дуже поверховні, вказували на те, що автор не визнається ані в політичних, ані в національних відносинах совітського Союза, бо ані не помічує окремішностей російського й українського побуту і т. д., всетаки видана ним книжка зробила йому деяку рекляму і він як „знавець" Сходу удостоївся відзначень: був іменований епископом та головою „Комісії про Русія", якої головною метою є місійна праця між православними в користь Унії.

Непоінформованости епископа Д'Ербінія зачали дуже скоро надуживати також ріжні російські авантуристи, котрі хотіли внести до праці церкви при помочі його впливу свої скраховані, єдино-неділимські теорії й ідеї. Ті їх наміри, котрі були крайно небезпечні для греко-католицького церковного життя і місійної праці, хотів здійснювати еп. Д'Ербіні також у Галичині і на Закарпатській Русі. Одначе греко-католицький клер відбив усякі нецерковні посягнення до церковних справ і Д'Ербіні втратив помало цілий свій вплив і значіння. Остаточно скомпромітував його один з прибічників, котрий викрав архив епископа і передав ріжні документи большевикам, завівши притім іще — як священик — роман з якоюсь комуністкою.

Внаслідок того всього мусів Д'Ербіні опустити Ватикан і вернутись до Бельгії „лікуватися", причим зрікся своїх функцій.

Тим способом іще раз — дай Боже, щоб останній — збанкротувала акція, яка під покришкою чисто церковних справ мала на цілі віддати український греко-католицький клер і його місійну працю ще раз під чужий вплив, у нинішнім разі під вплив пережитого русофільства та єдино-неділимських старорежимників. („Час").

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Катехит обіцяв школярам по кілька центів, коли на другій годині релігії відповідять йому вірно на питання з релігії. Є знову наука релігії. Катехит питається хлопця в першій лавці:

— Кого ти любиш?

Цей відразу відповідає:

— Тата й маму.

Катехит: Добре, та це ще не те.

Зголошується другий ученик:

— Ну, кого ж ти любиш?

— Отця катехита, — відповідає ученик.

— Дякую тобі, та це також не вірна відповідь.

Із останньої лавки кричить малий Лейба:

— Прошу, я люблю Ісуса Христа!

Катехит: Дуже добре! — І дивиться зчудовано, бо пізнав, що має перед собою жидинятко. — Але як ти сюди дістався?

— Я довідався, що тут можна заробити гроші! — відповідає жидок.

—о—

Саме перед Новим Роком зазнайомився з нею. Пішли до театру. Перед північю вже хотів її відпровадити додому.

— Ні.

— Чому?

— Так скоро воно не йде, — відповіла.

— То по півночі, — настоював він: — тоді вже будемо знатися другий рік.

—о—

— Уяви собі, — оповідає Курилко товаришеви: — недавно мене представили Канарчуковій. Вона каже: „Пане Курилко, я вже багато чула про вас, та що виглядаєте так глупо, того я собі не уявляла!"

ПРОСЬБА ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ МІСТА ФІЛАДЕЛФІЇ

КОМІТЕТ ЮВИЛЕЙНОГО СВЯТА Українського Народного Союза просить всі товариства, братства, парохії і інші українські установи, щоби не уряджували концертів, пікніків і інших забав

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 27-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1934 РОКУ

бо в цей день відбудеться

ЮВИЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

Українського Народного Союза, на котрий то концерт ми отсею дорогою запрошуємо всіх Українців в Філаделфії і околиці. 60-1

Комітет Ювилейного Свята УНС в Філаделфії.

ПОЗІР! СТ. ЛУІС, МО., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЯМ СПІВАЦЬКОГО ТОВ. ім. ЛИСЕНКА І КЛЮБУ УКР. ТАНЦЮРИСТІВ ВІДОГРАЄТЬСЯ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

народня драма зі співами в 5-ох діях, М. Старицького

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1934 РОКУ

В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,

1523 HICKORY STREET, ST. LOUIS, MO.

Вступ для старших 35 ц.; для дітей 10 ц. — Початок в годині 7-мій ввечір.

В цій драмі виступають: Ілія Єзуско, Марґарета Бартіш, Марія Круховська, Антонія Лямпарт Еміль Пюркевич, Олена Логуш, М. Слонський, Іван Ґромоцький, Стах Стецик, Марія Лесів, Анастасія Паращак, Григорій Лесів, Петро Ґромоцький, Татіяна Лесів; хлопці і дівчата. — Режісер і управитель хорів о. І. Лямпарт. — Піяністка панна Юлія Раевська. 61

Ввесь дохід на Укр. Народний Дім в Ст. Луіс, Мо.

НОВОВИДАНІ ТВОРИ

НА МІШАНИЙ ХОР

МИХАЙЛА О. ГАЙВОРОНСЬКОГО

1. Живи Україно! (до слів О. Олеся) .... 20 ц.
2. Невістонька, народна пісня .... 25 ц.
3. Вербож моя, народна пісня .... 25 ц.
4. Одкаль соненько сходило .... 25 ц.

Видання в партитурі, четири осібні голоси і до науки переклад на пяно. (Американський спосіб видання). Головна сторінка з прекрасною українською мережкою. — Усі чотири 80 ц. з пересилкою.

Замовлення разом з належитістю слати до:

„SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ:

Желятинові, з образками Воскресення .... 5 ц. (12 карток за 50 ц.)

Картки звичайні з цвітами, великодні .... 3 ц. (12 карток за 30 ц.)

Картки з укр. мережками й образками .... 5 ц. (12 карток за 50 ц.)

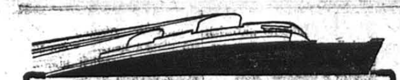
Картки в формі книжочки з віршом .... 15 ц.

Листовий папір з віршом .... 10 ц.

Замовлення разом з належитістю слати до:

„SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

НАЙШВИДШЕ НА УКРАЇНУ

BREMEN
EUROPA

ПОСПІШНИЙ ПОТЯГ із пристані Бремергафен забезпечує вигідну подорож на УКРАЇНУ

Або їдьте на популярних Експресових Кораблях:

HAMBURG-NEWYORK
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND

Також регулярні поїздки на добре відомих кабінових кораблях:

Berlin-Gen. v. Steuben-Dresden
Stuttgart-Milwaukee-St. Louis

Добре залізнодорожне сполучення з Бремену або Гамбургу

За інформаціями вдавайтесь до льокального агента або

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

МОЛИТОВНИКИ.

АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в білій кавчуковій оправі з образцем по середині	$1.50
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в мягкій шкіряній оправі	1.35
АНГЕЛ ХРАНИТЕЛЬ в гарній полотняній оправі	1.00
ВІРУЮ, новий український молитовник в чорній полотняній оправі	.75
ВІНОЧОК в шкіряній оправі. (Цей молитовник є малого формату для дітей)	.80
ВІНОЧОК в білій кавчуковій оправі з образцем по середині. (Цей молитовник є малого формату для дітей)	.90
ГОСТИНЕЦЬ в полотняній оправі	1.50
ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ, в білій кавчуковій оправі з образцем по середині	1.50
ПОМИЛУЙ НАС БОЖЕ, в чорній шкіряній мягкій оправі	1.35

Повищі молитовники є друковані звичайним друком, не церковним.

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ МОЛОДІ, ЯКІ ТІЛЬКИ ЩО ОДЕРЖАНО З КРАЮ.

ДИКІ ЗВІРІ. Оповідання про їх життя-буття. Написав А. Гайльборн, переклали на українську мову М. Лотоцький і М. Кокольський	$1.50
ҐУЛІВЕР. Джонатан Свіфт. З багатими ілюстраціями. За англійським оригіналом для українських дітей зладив Ю. Шрумеляк. Зміст: Ґулівер у ліліпутів. Ґулівер у велитнів. Ґулівер у лапутів. Ґулівер у гиржунів.	1.25
ЖИТТЯ ПЕРВІСНОГО ЧОЛОВІКА ТА СУЧАСНИХ ДИКУНІВ. В. Лункевич, Переклав Мих. Лотоцький. Багато ілюстрацій. Оправлена	..5
ЗОРЯНИЙ ХЛОПЧИНА. Оскар Уайльд. Переклав з англійської мови М. Лотоцький. Образки Віктора Цимбала. Оправлена	.35
ПРИГОДИ ЛИСА-МИКИТИ з 30 образками. А. Лотоцький. Оправлена	.60
МАЛИЙ ЛЬОРД (Малий Льорд Фонтлерой). Повість для молодіжи. Ф. Г. Бернет. Переклала В. Літинська. Ілюстрації А. Жмуди. Опр.	1.00
МАЛ' ГЕРОЇ. Картини з життя дітей. З творів Е. Аміціса та І. Педерцані на українську мову переклав А. Лотоцький. Багато ілюстрацій. Оправлена	.85
МОЇ ЗНАКОМІ. Нариси з життя звірів, які я знав. Ернест Сетон Томпсон. Із 148 образками і портретом автора. На українську мову переклала Софія Куликівна. Оправлена	1.10
МОЛОДІСТЬ СЛАВНИХ ЛЮДЕЙ. Евген Мілер. Переклала з французького Валентина Завадська. Багато ілюстрацій. Оправлена	1.15
ПАН ЧВАНЬКІВСЬКИЙ. Дивні подорожі та пригоди пана Язона Микитовича на Чваньках Чваньківського гербу Качка, списані його власною рукою. Переписав із старих паперів Ярослав Вільшенко. Ілюстрована і оправлена.	.80
ПОКОТИГОРОШОК. Казка на основі народніх мотивів. А. Лотоцький. Образки Юрія Вовка. Оправлена	.45
ПО РІДНОМУ КРАЮ. Подорожні враження й замітки. Дмитро Дорошенко. Ілюстрован й оправлена	.85
ЧОРНА ІНДІЯ. Юлій Верн. На українську мову переклав М. Капій. Ілюстрована й оправлена	1.15
ШАНСЕЛЬОР. Записки з подорожі Дж. Р. Казальона. З портретом автора і з 43 образками. Юлій Верн. На українську мову переклав М. Капій. Оправлена	.85
ПРИГОДИ ПІНОКІЯ. К. Кольоді. Переклав з італійської мови Евген Онацький. Багато ілюстрацій. Оправлена	1.15
ТИХЕ СЛОВО. Збірка Казок. Іван Липа. Ілюстрації Віктора Цимбала. Кольоровані ілюстрації. Оправлена	.95

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

Проситься відділових секретарів присилати повідомлення про всякі збори принайменше один тиждень перед зборами.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, відділ 50, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться 18 березня, в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Проситься членів прийти на час. — М. Шемчик, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, від. 308, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 1020 Н. 9-та вул. Проситься всіх членів явитись на цей мітінг. — Михайло Хома, предс.; Петро Івасишин, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в пятницю, 16 березня, в годині 7-мій ввечір, в сали Укр. Гор. Клюбу при 13 Вашінгтон вул. Проситься членів явитись і вирівнати свої належитости. — Н. Мазур, предс.; В. Мандзій, секр.

ЗІГЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 377, повідомляє членів, що мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 1.30 пополудни, в Михайла Олексяка, 6 Орчард вул. Просимо всіх членів явитися на цей мітінг, а коли брат Антін Гавлоскій не явиться, то буде суспендований з своєю родиною після статута. — Яким Мигелич, предс.; Семен Гнатишак, кас.; М. Гр. Олексяк, рек. секр.

ДІСЛОДЖ, МО. Відділ 225 повідомляє своїх членів, що мітінги відбуваються в трету неділю по першім. Слідуючий мітінг відбудеться 18 березня в годині 12.30 вполудне. Просимо усіх членів прийти на мітінг, а не лишати самих урядників. Проситься членів вписувати свої діти до свого У. Н. Союза, а не до чужих. Проситься членів платити свої вкладки регулярно кождого місяця, бо довгуючі будуть суспендовані. Ще раз звертаю увагу членам, щоби не приносили вкладок до хати, бо не будеться принимати, а тільки на мітінгу. — Й. Греськів, предс.; І. Була, кас.; Он. Копач, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира Вел., від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться 18 березня, в гали У. Н. Дому, 1523 Гікори вул. Є важні справи до полагодження тому проситься всіх членів прибути. Довгуючі члени нехай вирівнають свої вкладки та залеглі кари, бо в противнім разі будуть суспендовані. Родичі, котрі мають діти, повинні записати до своєї організації У. Н. Союза. Члени, котрі мають ще старі грамоти, повинні виміняти на нові. Не явившийся на мітінг член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Мих. Стеців, рек. секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній. Проситься членів прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої довги, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся на ці збори член підлягає карі після статута. — Іл. Гурин, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17 березня, в годині 6.30 ввечір, в галі церковній на Скот вул. Взивається всіх членів прибути на ці збори, бо є важні справи до обговорення. Члени, котрі мають заплачено наперед до У. Н. Союза повинні також явитись на ці збори. Не явившийся на ці збори член буде караний по приписам товариського статута. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. На цих зборах кождий член одержить книжечку від У. Н. Союза: „Ювилейний поклик в сорокліття У. Н. Союза". Ще раз взивається прибути на ці збори та привести своїх знакомих і вписати їх в члени У. Н. Союза. — Теодор Барсук, предс.; Микола Кудринський, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 1-ій пополудни, в Юніон Гали, ч. 4, 2-гей поверх, на Норт Вайомінг вул. Всі члени мають громадно явитись, бо будеться радити над справою відбуття сороклітнього ювилею нашої організації. Певним є, що всі відділи устроять такий ювилей, тому ганьбою булоб, колиб наш відділ занедбав таку важну справу. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостей, будуть суспендовані. — С. Гнинянський, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія Вел., від. 229, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, зараз по Сл. Божій. Проситься членів явитись, бо є важні справи до полагодження. Напоминається тих членів, котрі ще не виміняли своїх старих грамот, щоб їх виміняли на тім мітінгу. — П. Дочич, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Повідомляється членів Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, що на річному мітінгу вибрано слідуючий уряд: Григорій Костик, предс.; Гнат Захарійчук, заст.; Трофим Мороз, кас.; Павло Саламаха, фін. секр.; Стефан Федірко, рек. секр.; Гнат Захарійчук і Іван Овсяник, надз. хорих. Мітінги будуть відбуватись як попередно, то є в трету неділю по першім. — П. Саламаха.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 2-гій пополудни. Проситься всіх членів прибути. Членів, котрі ще не переписались зі старих до нових родів, проситься принести старі грамоти на мітінг, бо кождий мусить переписатись цього року. — Федор Семко, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що чвертьрічний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 2-гій пополудни, в гали Негребецького, 84 Норт Рівер вул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи, як також члени отримають дарунок з ювилейного року У. Н. Союза. — Ст. Карбовничак, предс.; В. Кривий, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеться 18 березня, в годині 1-ій пополудни, у Василя Савущака при Бравн вул. Обовязком є кождого члена прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, аби остаточно вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Не прибувший член чи урядник заплатить кару після статута. — О. Сидор, предс.; Гр. Лисяк, кас.; В. Погорівка, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що квартальні збори відбудуться в суботу, 17 березня, в годині 7.30 ввечір, в гали Ческього Нар. Дому, 29-19 — 24 Евеню. Проситься конечно прибути, бо є важні справи до полагодження. Тут пригадується вам, щоб ви привели з собою на збори своїх знакомих і вписали їх в члени У. Н. Союза. Котрі члени хочуть змінити свої грамоти нехай принесуть на збори свої старі грамоти. Котрих членів діти ще не є в У. Н. Союзі, просимо вписати на цих зборах. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на ті збори член чи урядник підлягає карі після статута. — І. Сидор, предс.; С. Кривень, кас.; П. Барщич, секр.

ПАСАЇК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 18 березня, в годині 1.30, в галі церковній, 47 Говп Еве. Кождий член має явитись особисто, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся на збори член буде покараний. Довгуючі, коли не прийдуть і не заплатять, будуть суспендовані. — Н. Кузма предс.; Ю. Нестор, кас.; М. Табачук, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 170, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 6-тій ввечір, в гали У. Н. Дому, 181-183 Флит вул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі ще не виміняли своїх грамот, зволять принести свої старі грамоти і виміняти на нові. Котрі члени мають діти ще не вписані до У. Н. Союза, зволять списати їх цього мітінгу. Напоминається членів, котрі платять за діти, щоб платили точно кождого місяця. Суспендовані члени зволять вирівнати свій довг, то будуть приняті наново. Довгуючі члени повинні вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. У всяких товариських справах проситься звертатись до відділового секретаря, Гр. Готра, ф. секр., 481 Tonnele Ave.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам відділу 288, що звичайний мітінг відбудеться 18 березня, точно в год. 1.30 пополудни, в українській гали при Третій і Карбон вул. На цей мітінг повинен кождий член явитись, бо є важні справи до полагодження, а одна протягнена ще з місяця січня і не можна було її полагодити, бо не було повне число членів на бувших двох мітінгах. Коли і на цей мітінг не явиться повне число членів, то уряд буде примушений цю справу полагодити сам, а потім щоб члени не нарікали! На цім мітінгу секретар роздасть ювилейний календар даром. Члени, котрі не змінили ще своїх грамот на новий рід, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінг і підпишуть аплікацію на зміну, щоб не було запізно. Члени, котрих секретар повідомив посткаркою, що їм скінчився рік плачення дня 28 лютого, мають прийти на цей мітінг і заплатити свою вкладку. — Ів. Малицький, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 2-гій пополудни, в гали де звичайно. Проситься всіх членів прийти на цей мітінг, бо є справи до полагодження. Просимо явитись на означений час. — І. Гатала, предс.; Ст. Патен, кас.; Гр. Тимчій, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 16 березня, в годині 7.30 ввечір, в гали парохіяльній на Блекстон вул. Цей мітінг прискорюється, бо в неділю будуть збори Народного Дому. Проситься членів принести свої старі грамоти на мітінг і виміняти на нові. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є важні справи до вирішення. — Микола Вецал, предс.; Ілія Околіта, кас.; Мих. Яцишин, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 17 березня, в годині 7.30 ввечір, в льокали Укр. Дем. Клюбу, 186 Бедфорд Еве., Бруклин, Н. Й., бо задля большевицьких інтриг Товариство було змушене перенестись в інше місце осідку. Кождий член обовязково повинен явитись на цих зборах, бо є багато важних справ до полагодження, які мусять бути вирішені. Довгуючі повинні вирівнати залеглости, бо в противнім разі наразяться на неприємности. Членів, котрі ще не виміняли старих грамот на нові, проситься принести старі грамоти на збори. Знагоди 40-літнього ювилею У. Н. Союза будеться цілий рік принимати нових членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Кождий член повинен старатись привести з собою нового члена. Не явившийся на цей мітінг член підлягає карі після статута. — Ю. Павчак, предс.; Гр. Сокол, кас.; М. Баглай, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Згода, від. 358, повідомляє своїх членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 18 березня, в годині 1.30 вполудне, в У. Н. Домі. Проситься членниць вирівнати свої довги і приходити на місячні збори. — Стефанія Паливода.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18 березня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. На ці збори обовязково має прибути кождий член, бо є важні справи до полагодження, як свято 40-літнього ювилею У. Н. Союза і інші. Пригадується довгуючим членам, щоби старалися вирівнати свої залеглости. Ті члени, котрі ще не переписались до нових родів, зволять принести на збори свої старі грамоти. Як вам відомо, головна канцелярія призначила нагороди за зорганізовання нових членів. Отже не минайте нагоди, а кождий нехай сповнить клич Союза в ювилейнім році. — В. Каліновський, предс.; І. Коваль, кас.; М. Земледух, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорозька Січ, від. 385, повідомляє, що квартальні збори відбудуться в неділю, 18 березня, по Сл. Божій, в церковній гали. Обовязком є кождого члена бути присутнім, бо є важні справи до полагодження і поправа статута. — Й. Греськів, предс.; Н. Дмитрук, кас.; О. Козак, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 18 березня, в год. 5-тій там, де звичайно. Проситься всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Василь Карий, предс.; Микола Когут, кас.; Йосиф Тирчик, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 18 березня, в годині 1-шій пополудни, в У. Н. Домі, 847 Норт Франклін вул. Проситься всіх членів прибути на мітінг, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свою належитість. На мітінгу роздасться книжочки сороклітнього ювилею У. Н. Союза. — Р. Карбівник, предс.; П. Семків, кас.; Ілько Савчин, секр.

Іванна Блажкевич.

ПРИГОДИ МУХИ І БЛОХИ.

I.

Приятелями раз були
Муха і блоха;
Позбавила батьківщини
Їх доля лиха.

Опинились якось в кра.о
З молоком і медом,
Життя будуть розводити,
Не втонуть під ледом.

„Куди підеш?"—питається
В блохи сестра муха.
„Я? До міста, бо на селі
Вітер віє в уха".

„Нехай і так, каже блоха,
Яж в селі остану,
Бо там піря є багато,
Перину дістану".

II.

Пішла муха в місто жити,
Так щож — в місті голод:
Ні молока, ні сметани,
Все прячуть у холод.

Ще не зїли, вже помили,
Нема що лизати;
Мало того, бо ще і леп
Висить серед хати.

Полетіла сюди-туди,
Вітер в шпунку свище,
Тай ще мало не прилипла
До лепу мушище.

Понюхала письмо носом,
Давай крилам знати:
Вирішила бідна муха
Із міста втікати.

III.

Блоха скаче по всім селі,
Вигоди шукає:
Повно гусей над рікою,
Перини Біг має.

„Що до лиха? І в газдині
В ліжку лиш солома;
Хоч гусей тримає стадо,
Ні перинки вдома".

Влізла блоха в ту солому,
Гріє́сь замісць в пуху;
Та газдиня вже зірвалась
З постелі що духу.

Сюди-туди увихаєсь,
Не можна злапати;
Приходиться нашій блосі
З голоду здихати.

Бік до боку вже запався,
Скакати не годна.
Бачить: годі в селі жити,
В місто йде голодна.

IV.

Щастям жидок нагодився.
Сховалась в халаті,
І так в місті опинилась
У жидівській хаті.

Лежить Сура у перинах,
Хоч ось вже полудне,
Розігріла своє сало,
Працею не трудне.

Благословить наша блоха
Доленьку ласкаву;
Заховалась у перини,
Зажила на славу.

Як присеться до жидівки,
Сеє кров, аж відпаде,
А жидівка лежить собі
І навіть не сяде.

Розжилася блоха в місті,
Розвела родину,
Печатками значить завше
Жидівську перину.

V.

Прийшла муха на село —
Їй теж повелося,
Лиже миски непомиті,
Де лиш попалося.

Часом сяде і на гній,
Лапки поваляє,
А потім їх в молоці,
Й сметані скупає.

Часом стерва попоїсть
Вже добре гнилого,
З нього рештки принесе
До хліба святого.

Плюне хорий на долівку,
Муха вже збирає
І хоробу немовлятку
Просто в ротик пхає.

Ніг три парі, тож має чим
Носити заразу:
Тиф, сухоти, шкарлятину,
Холеру, проказу.

Розживаєсь в селах муха,
Уживає світа,
Докіль її не прожене
Ізвідси просвіта.

На корчі мязів.

Волючі, змучені, перепрацьовані мязи дістають назад свою нормальну живість, коли натрете їх ЯКОРОВИМ Пейн-Експелером.

Коли ваші мязи стають вам докучати, коли маєте повно корчів і коли почуваєте біль від натуги, натріть добре болючі місця і йдіть до ліжка. Може бути, що вже по одноразовім натертю почуєте цілковиту полекшу.

У всіх аптиках—35 цнт. і 70 цнт. Лише правдивий має торговельну марку Якір.

PAIN-EXPELLER

У суді.

— Як знаєте, що він був жонатий?

— Цінив себе доволі низько.

Лікар: Якжеж там із вами, пане Курятинський?

— Направду, пане доктор, маю великий клопіт. Пан доктор пригадують собі, як минулого року радили мені вимивати вогкість.

— Ну, я сподівався, що ви придержувалися того?

— Я придержувався, та тепер хотів би, щоби пан доктор мене вже звільнили.

— Якто, чому?

— Бо я хотів би вже купатися.

ОРЛИ.

Старий орел учив молодого літати.

Наперед, заки випустив його з гнізда, старий докладно повчав молодого:

— Лети помало, але якнайвище! Тільки витримай. Ти є орел!...

Полетіли. Великими колами піднімалися в повітрі вище та вище, аж поки величаво не поплили в синій блакиті: старий — наперед, а молодий, роблячи все як батько — ззаду.

Але молодий швидко вчув утому, а також в тій страшній височині почав його обірати ляк. От він почав проситися вниз. Однак старий не дозволяє:

— Вище вгору! — гукає йому гостро.

Молодий знов напружив сили, алеж швидко почав спускатися від утоми.

— Я вже більше не можу! — закликав він.

— Вище, тільки вище! Хіба ти не син орла?! — ще гостріше вигукнув старий.

Молодий замовк, знову напнявся з усеї сили, й дивись! — витревав, витревав аж до кінця.

Коли вони вернулися до гнізда, старий замісць похвалити, поважно промовив:

— Тепер ти собі самому доказав, що для орлів нема „не можу", а лише „витримаю".

—o—

— Знаєш, про тебе кажуть, що ти оженився зі Шпаківною лише тому, що вона одідичила великі гроші по свому вуйкови.

— Люди говорять небилиці. Я був би оженився з нею, колиб вона була одідичила маєток і по кімнебудь іншім.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ ПРАКТИЧНОГО
КУХАРЯ

до малого ресторанту. Голоситися листовно на адресу: 60-2
ANDY YAMES,
156 W. Broadway, Salem, N. J.

НЕЗАБУДЬКА.

Незабудьте, як Вам треба:

Лямпок до радія
Рекордів до грамофона
Книжок до читання
Нотів до грання і співу
Камери до фотографовання
Фонтанового пера
Машинки до писання і т. д.
Запитайте за тим у Сурмі.

СПЕЦІЯЛЬНА ЦІНА НА ТОЙ МІСЯЦЬ:

Ілюстровані твори Архіпенка	$1.00
Кобзар Шевченка (ілюстрований)	1.00
Ноти до Кобзаря (два томи, число 9, 10)	2.00
Ноти на пяно (201 пісень зі словами)	2.25
Український Базар (оказове число)	.25
Вістник Літератури (Донцова)	.45
Ноти на скрипку (танці, 300 ріжних)	2.00
Стінний Календар (М. У.)	.25
Календар Фармера	.50
Календар Укр. Голосу	.50
ДВАЦЯТЬ РІЖНИХ ҐАЗЕТ	1.00

Доляра можете вислати в листі, а більшу суму висилайте моні-ордером або реґістровано. — Адресуйте:

SURMA,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урядові години:
Від 1-3 пополудні і від 6-8 ввечір.
В неділі після умови. 236
29 Morton Street, Newark, N. J.
Телефон: Market 3-4818

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8626
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel.: Orchard 4-2568

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ.

(67)

Десять чоловіків Аталів не гналися вже далі за великою жінкою, бо ще не мали досить відваги. Інші жінки побачили, як вона, хитаючися, пішла до своєї печери. Вони побігли, щоби виступити проти того, що за нею гнався, припускаючи, що це лев.

„Від кого ти втікала?" — спиталися вони своїми знаками. Вона показала знаками, що від чоловіків. На лицях жінок показалось очевидне обридження, а одна з них копнула її. Вона знову показала знаками, що чоловіки не втікали, але нападали на неї.

Тепер великі самиці були справді заклопотані. Провідниця походжала то сюди то туди, роблячи огидні міни. Нагло вона задержалася. „Ходіть!" — дала знак. Вона пушила в напрямі до ліса, а інші пішли за нею, всі, крім жінки, що була ранена.

Коли в кватирі Вельтомарімакусів Карафтап кинувся на Тарзана, цей уступився скоро на бік, підставляючи тамтому ногу так, що він розтягнувся на землю як довгий. Очи його впали на залізне начиння на грань і він схопив його руками, щоби вжити за оруддя.